DANI EUROPSKE BAŠTINE 2013

20/09–5/10

SADRŽAJ

UVOD 4
SISAK 7
KRAPJE 26
VELIKA GORICA 29
PULA 33
KRAPINA 34
OPĆINA SV. FILIP I JAKOV, ROGOVO 35
POŽEGA 36
TROGIR 37
IMOTSKI 38
VARAŽDIN 39
OSIJEK 40
KARLOVAC 41
VUKOVAR 42
NOVA GRADIŠKA 43
BJELOVAR 44
DUBROVNIK 46
SPLIT 49
GOSPIĆ – SENJ – OTOČAC 50
ŠČITARJEVO 52
ZAGREB 53

Dani europske baštine

Ideja obilježavanja Dana europske baštine rođena je u Grenadi (Španjolska) 3. listopada 1985. prilikom održavanja II. konferencije europskih ministara odgovornih za arhitektonsku baštinu Vijeća Europe. Tom je prilikom francuski ministar kulture predložio širenje inicijative „Otvorenih vrata kulturnih dobara", lansirane u Francuskoj 1984. godine, na druge europske zemlje. Mnoge europske države, kao što su Nizozemska, Luksemburg, Malta, Belgija, Švedska, Škotska, ustoličile su slične manifestacije.

Iz godine u godinu ta manifestacija postaje sve značajnija. Pedeset zemalja potpisnica Kulturne konvencije Vijeća Europe pozvano je da sudjeluju na Danima. Dani europske baštine u javnosti imaju sve veći uspjeh te su postali nezamjenjiv datum u kulturnim događanjima država članica.

Svaka zemlja koja se pridružuje proslavi odabire jedan ili više rujanskih dana za održavanje različitih priredaba kao što su izložbe, predavanja, tematski skupovi, tribine promocije, koncerti i sl.

Smisao je manifestacije povezivanje europskih zemalja putem kulturno-povijesnih vrijednosti kao zajedničkoga kulturnog naslijeđa našega kontinenta. Važan je cilj manifestacije širiti znanje i svijest o vlastitom kulturnom naslijeđu kao i vrijednostima drugih kultura, mogućim interakcijama, toleranciji i poštovanju. Zadatak Dana europske baštine jest višestruk: senzibiliziranje građana za kulturnu raznolikost i bogatstvo Europe, stvaranje povoljne klime za međukulturalni dijalog i poznavanje bogatog europskog kulturnog mozaika, borba protiv rasizma i ksenofobije, poticanje na toleranciju prema strancima u Europi, jačanje osjećaja identiteta i zajedništva svih Europljana te poticanje Europe da se suoči s društvenim, političkim i ekonomskim izazovima.

Kvaliteta, brojnost i raznolikost aktivnosti, kao i cjelovita teritorijalna zastupljenost, temeljne su odlike obilježavanja Dana europske baštine, a njihova popularnost i značenje svake godine raste. U njima sudjeluju tijela državne i lokalne samouprave, kulturne ustanove, muzeji, razne udruge, instituti, organizacije i privatne fondacije.

Godine 1995. inicijativi Vijeća Europe pridružila se i Republika Hrvatska, a glavni je nositelj bila tadašnja Državna uprava za zaštitu kulturne baštine. Za središnju proslavu te je godine izabrano posavsko selo Krapje, koje je tom prigodom proglašeno i selom graditeljske baštine. Od tada se Dani europske baštine obilježavaju svake godine u više mjesta u Hrvatskoj svečanim sjednicama, prigodnim tribinama, otvaranjem izložbi i promidžbama publikacija posvećenih kulturnoj baštini, prezentacijom dokumentacije za obnovu i sl.

U organizaciji Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture ovogodišnji Dani europske baštine u Hrvatskoj obilježavaju se od 20. rujna do 5. listopada 2013. godine.

Obilježavanje započinje u Sisku 20. rujna 2013. programom „Dani industrijske baštine grada Siska".

DANI INDUSTRIJSKE BAŠTINE GRADA SISKA

20/09–05/10

Od 20. rujna do 5. listopada 2013., u sklopu „Dana europske baštine" 2013., u Sisku će se održavati manifestacija pod nazivom „Dani industrijske baštine grada Siska". Cilj organizatora manifestacije, Konzervatorskog odjela u Sisku Ministarstva kulture Uprave za zaštitu kulturne baštine, Gradskog muzeja Sisak i Gradske galerije Striegl, prezentacija je iznimnoga povijesnog i kulturnog resursa koji je obilježio povijest grada Siska od druge polovice 19. stoljeća do današnjega vremena. Tijekom manifestacije građani će biti upoznati s mogućnostima kvalitetnoga korištenja industrijske baštine kao razvojnoga potencijala grada Siska. S obzirom na članstvo Hrvatske u Europskoj uniji, kao i činjenicu da su prvi „Dani europske baštine" 1995. g. obilježeni upravo u Sisačko-moslavačkoj županiji u Krapju, otvorenje ovogodišnje manifestacije u Sisku od izuzetna je značenja. Svrha je „Dana europske baštine" i angažiranost lokalne zajednice oko očuvanja i prezentacije kulturne baštine. Stoga je neizmjerno bitno naglasiti kako se program odvija pod pokroviteljstvom gradonačelnice Siska Kristine Ikić Baniček i sisačko-moslavačke županice Marine Lovrić Merzel.

Manifestacija „Dani industrijske baštine grada Siska" započet će 20. rujna 2013. otvorenjem „Dana europske baštine" u cijeloj Hrvatskoj upravo u Sisku. Otvorenje će se odvijati na dvije lokacije – u Holandskoj kući u centru Siska te u bivšem Institutu Željezare Sisak (danas tvrtki Applied Ceramics d.o.o.) u južnoj industrijskoj zoni grada. Te dvije lokacije povezuje Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, koje svojim sredstvima financira dva važna kulturna projekta grada. Prvo je obnova Holandske kuće, staroga žitnog magazina,

koji bi trebao postati novi kulturni centar grada, dok je drugi projekt „Tvornica baštine Željezare Sisak“, čiji je cilj, između ostaloga, konzervacija, restauracija i vizualna prezentacija skulptura u prostoru Parka skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak.

Otvorenje će se odvijati na dvije lokacije – u Holandskoj kući u centru Siska te u bivšem Institutu Željezare Sisak (danas tvrtki Applied Ceramics d.o.o.) u južnoj industrijskoj zoni grada. Te dvije lokacije povezuje Ministarstvo kulture Republike Hrvatske koje podupire dva važna kulturna projekta grada - obnova Holandske kuće, staroga žitnog magazina, koji bi trebao postati novi kulturni centar grada, dok je drugi projekt „Tvornica baštine Željezare Sisak“, čiji je cilj, između ostaloga, konzervacija, restauracija i vizualna prezentacija skulptura u prostoru Parka skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak.

Suorganizatori:

Konzervatorski odjel u Sisku Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture

Gradska galerija Striegl

Gradski muzej Sisak

Pokrovitelji:

Sisačko-moslavačka županija

Grad Sisak

Partner:

Umjetnička akademija u Splitu, Odsjek za konzervaciju-restauraciju

Sponzori:

Applied Ceramics d.o.o.

Aura d.o.o. Sisak

Segestica 1919 d.o.o.

Caffe bar Fluid

PROGRAM:

Petak, 20. rujna 2013., u 15.00 sati

OTVORENJE „DANA EUROPSKE BAŠTINE“

Dana 20. rujna 2013. godine u Sisku će se otvoriti „Dani europske baštine“ u sklopu kojih se odvijaju „Dani industrijske baštine grada Siska“.

Otvorenje će se održati na dvije lokacije

U 15.00 sati u Holandskoj kući u Rimskoj ul. 10 u Sisku otvorit će se izložba „Industrijska baština grada Siska“.

U 16.00 sati organiziranim prijevozom (polazak od Turističke zajednice grada Siska) bit će omogućeno kratko razgledavanje Parka skulptura u naselju Caprag (Ul. Marijana Cvetkovića – Ul. braće Kavurić). Šetnjom kroz park, uređenim putem kroz šumu Veliku Lasinju (iz Ul. braće Kavurić), posjetiteljima je omogućen pristup zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak.

U 17.00 sati u bivšem Institutu Željezare Sisak (danas tvrtki Applied Ceramics d.o.o.) bit će prikazan nagrađeni dokumentarni film režisera Gorana Devića pod nazivom „Dvije peći za udarnika Josipa Trojka“ te otvorena izložba Marijana Crtalića „Nevidljivi Sisak“ i ambijentalna instalacija Gorana Nježića pod nazivom „Čemu trud“.

Povratak autobusa je u 19.00 sati ispred bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtke Applied Ceramics d.o.o.).

LOKACIJA > Holandska kuća u Rimskoj ulici br. 10 u Sisku:

IZLOŽBA „INDUSTRIJSKA BAŠTINA GRADA SISKA“

autora mr. sc. Vlatka Čakširana

Cilj je izložbe prezentacija bogate sisačke povijesti obilježene industrijskim razvojem od druge polovice 19. stoljeća. Grad Sisak je, zahvaljujući industriji, u dužem razdoblju svoga postojanja bio važno gospodarsko središte. Industrijska baština stoga je sastavni dio njegove povijesti. Gledajući početke toga razvoja, u predindustrijskoj fazi, njegova je pozicija osiguravala povoljan gospodarski napredak. U početku se tu radilo o tranzitnoj trgovini koja je uvjetovala podizanje velikih skladišta. Takve građevine postale su temelj napretka grada, a nastajale su i u vrijeme početka industrijskoga razvoja, u drugoj polovici 19. stoljeća. One danas stoje kao uspomena na početke razvoja grada. Na takve skladišne građevine nadovezivali su se prvi industrijski objekti. Godine 1855. na prostoru Vojnoga Siska, na desnoj obali rijeke Kupe, otvorena je pivovara doseljenoga Čeha Novaka. Nakon toga se u gradu grade parne pilane i ciglane koristeći materijale (glina, drvo) koji su se nalazili u samome gradu i njegovoj okolici. Poznate su ciglane poduzetnika Fullea, Stiića, Momčilovića, Becka... Najpoznatiju pilanu držao je poduzetnik Drach u Capragu. Pojava teške industrije veže se uz početak rada Tvornice tanina u vrijeme Prvoga svjetskog rata. U razdoblju nakon I. svjetskog rata postavljeni su temelji za industriju koja i danas postoji. Nakon dolaska u Sisak 1919. godine Petar Teslić pokreće tvornicu žeste; danas je to tvornica Segestica 1919 d.o.o. Godine 1927. s radom započinje Anglojugoslavensko petrolejsko d. d., danas INA Rafinerija nafte, dok 1938. započinju radovi na izgradnji Talionice Caprag, danas Željezare Sisak.

Osim industrijskih postrojenja u gradu se nalazilo još nekoliko građevina vezanih uz industrijsku baštinu. Godine 1862. u promet je puštena željeznička pruga Sisak – Zagreb – Zidani most te je tom prigodom otvoren i željeznički kolodvor. Godine 1907. u Sisku je počela s radom električna centrala „Munjara“ pa je na taj način naš grad bio među prvim hrvatskim gradovima koji su imali električnu energiju. „Munjara“ je izgrađena na Mihanovićevoj obali, na području Vrbine, gdje i danas stoji. Godine 1934. u promet je bio pušten

i most na rijeci Kupi, koji je svojim oblikom i materijalom predstavljao važan arhitektonski spomenik i spomenik industrijske baštine. Industrijska postrojenja i ostale građevine takvoga tipa, osim što su utjecali na razvoj grada, obilježili su i njegov vizualni identitet. Vizure grada iz 20-ih i 30-ih godina 20. stoljeća teško je zamisliti bez tvorničkih dimnjaka.

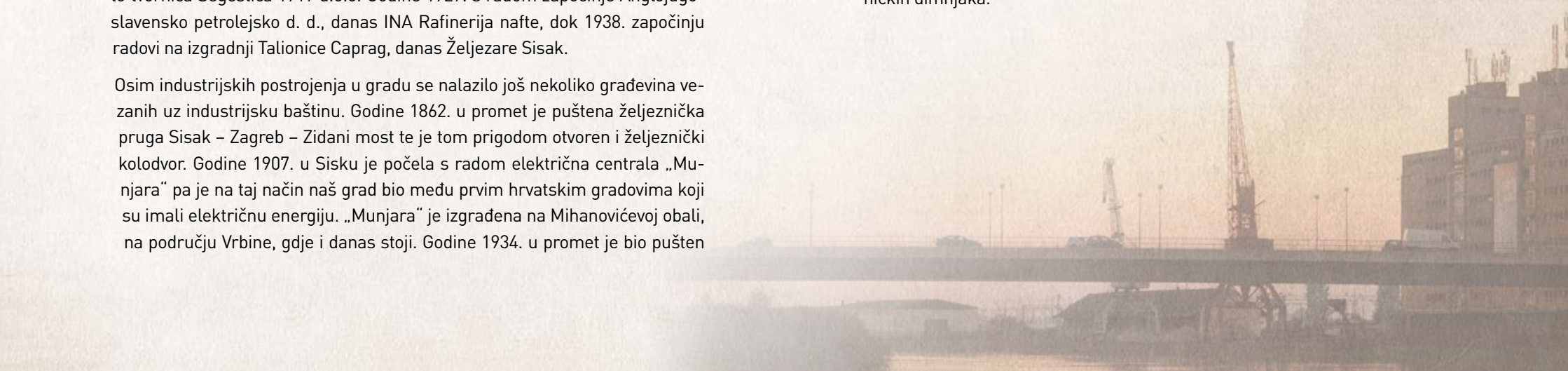

LOKACIJA > Bivši Institut Željezare Sisak (danas tvrtka Applied ceramics d.o.o.):

Projekcija dokumentarnoga filma režisera Gorana Devića pod nazivom

„DVIJE PEĆI ZA UDARNIKA JOSIPA TROJKA“

Film prikazuje ostatke nekada velike industrije željeza u Sisku te prati rezanje i demontiranje čuvene peći Siemens-Martin s kojom su radnici svojevremeno nekoliko puta postigli svjetski rekord u proizvodnji željeza, a koja je bila samo središte nekadašnje Željezare Sisak. S tom su peći radnici nekoliko puta postigli svjetski rekord u proizvodnji željeza. Ne sakrivajući emocije, sinovi tih radnika polako uništavaju peć i njezine ostatke tovare na kamionet koji napušta kovačnicu.

Goran Dević rođen je u Sisku 1971. godine. Diplomirao je filmsku i televizijsku režiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu, gdje radi kao asistent na Diplomskome studiju režije dokumentarnoga filma. Režirao je nagrađivane dokumentarne filmove „Uvozne vrane“ (2004.), „Nemam ti šta reć' lijepo“ (2005.), „Tri“ (2008.), „Sretna zemlja“ (2009.), „Don Juan: Oprostite, gospođice“ (2010.), „Poplava“ (2010.) i druge. Film „Crnci“ (2009.), koji je surežirao sa Zvonimirom Jurićem, njegov je prvi dugometražni igrani film. Krajem 2007. osnovao je produkcijsku kuću Petnaesta umjetnost.

IZLOŽBE MARIJANA CRTALIĆA I GORANA NJEŽIĆA

Marijan Crtalić

„NEVIDLJIVI SISAK“

Marijan Crtalić rođen je 1968. godine u Sisku. Diplomirao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1992. godine. Nakon studija istražuje medije poput videa, fotografije i performansa. Njegov rad proizlazi iz odnosa prema samome sebi i interakcije s okolinom. Izlagao je samostalno te na brojnim skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu. Dobitnik je nagrade T-HT@MSU (Zagreb, 2010.), nagrade publike „Fibula Film Festivala“ (Sisak, 2009.), 26. salona mladih (Zagreb) i AICA-e na 36. zagrebačkom salonu (2001.), nagrade 1. salona mladih Siska (2000.). Živi i radi u Zagrebu i Sisku.

Rad pod nazivom „Nevidljivi Sisak“ u formi digitalnog arhiva predstavit će Crtalićeve istraživačko-umjetničke projekte koji problematiziraju pitanje Željezare Sisak u različitim i složenim društvenim kontekstima njezina djelovanja „nekad“ i „sad“ ''sad'' te će u sklopu izložbe biti prikazan i njegov dokumentarni film ''Industrijski raj''.

Goran Nježić

„ČEMU TRUD“

Goran Nježić rođen je 1987. godine u Wetzikonu, u Švicarskoj. Godine 2001. seli se u Hrvatsku. Dvije godine kasnije upisuje Školu za primijenjenu umjetnost i dizajn u Zagrebu, gdje je maturirao 2007. Iste godine upisuje Akademiju primijenjenih umjetnosti u Rijeci. Izlagao je na samostalnim i grupnim izložbama u Sisku, Rijeci i Zagrebu.

Rad pod nazivom „Čemu trud“ ambijentalna je instalacija koja četirima slikarskim platnima i videoradom pod nazivom „Mulj“ predstavlja kritičko umjetničko viđenje suvremenoga Siska.

23. rujna 2013. – 29. rujna 2013.

PROJEKT „TVORNICA BAŠTINE ŽELJEZARA SISAK“

Voditelj programa: Alma Trauber, kustosica Gradske galerije Striegl
Koordinator manifestacije: Ivana Miletić Čakširan, pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku

II. KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKA RADIONICA U PARKU SKULPTURA nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak (Odsjek za restauraciju-konzervaciju Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu) 23. rujna 2013. – 27. rujna 2013.

Tijekom II. konzervatorsko-restauratorske radionice, s ciljem izrade sveobuhvatne dokumentacije koja će biti temelj za obnovu skulptura, intervjuirat će se autori, sudionici likovnih kolonija, i obići skulpture s njima. Provest će se preventivna zaštita skulptura (odstranjivanje nakupina u donjem dijelu skulptura, čišćenje površine skulptura i spuštanje razine tla oko podesta skulptura), dokumentacijski radovi te laboratorijska ispitivanja.

Petak, 27. rujna 2013., u 12.00 sati u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.) prezentirat će se rezultati II. konzervatorsko-restauratorske radionice u Parku skulptura te održati predavanja:

> Sagita Mirjam Sunara (Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu, Odsjek za konzervaciju-restauraciju):
„Glas umjetnika. Informacije prikupljene od autora skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak".

Većina ljudi, kada razmišlja o restauraciji, pred očima ima restauratora u bijeloj kuti koji radi na nekoj staroj slici. Za očuvanje umjetnosti 20. stoljeća, međutim, kist i skalpel nisu dovoljni. Restaurator koji radi na djelu moderne ili suvremene umjetnosti mora poznavati umjetnikovu nakanu, njegov stvaralački proces, materijale i tehnike koje je umjetnik koristio i njihovo značenje – jedino tako može biti siguran da će djelo ispravno restaurirati i(li) prezentirati.

Što umjetničko djelo predstavlja, koju poruku prenosi i kakvu ulogu materijali u tome igraju, neka su od pitanja na koja samo umjetnik može dati odgovor. Informacije se prikupljaju na različite načine: korespondencijom, anketnim listićima, intervjuima... U ovom će se izlaganju prezentirati podatci koji su anketom prikupljeni od autora nekoliko skulptura iz Parka skulptura u Capragu. Umjetnici su nam omogućili da zavirimo u prošlost i vidimo što ih je zaokupljalo prije trideset ili četrdeset godina, kako su njihove skulpture nastajale i što misle o njihovom sadašnjem stanju. Zajedno otkrivamo da neke skulpture baš i ne izgledaju onako kako su ih njihovi autori zamislili ili napravili...

> Zlatan Novak, dipl. inž. geod., Vektra d.o.o., Varaždin:
„Suvremene metode dokumentiranja kulturnoga dobra – 3D lasersko skeniranje skulptura u okolici Željezare Sisak"

3D skeniranje predstavlja suvremenu metodu brzog, obilnog i preciznog prikupljanja prostornih podataka. Prilikom skeniranja skulptura u okolici Željezare Sisak korištena je kombinacija terestričkog faznog 3D laserskog skenera te 3D mikroskenera, tj. 3D sustava srednjeg i kratkog dometa visoke točnosti i preciznosti. Ovakav oblik dokumentiranja kasnije se može koristiti za pohranjivanje postojećega stanja povijesne građevine ili predmeta, izradu 3D modela, izradu ortofota ili CAD tehničkih nacrta za potrebe projekta obnove i ostalih znanstvenih i tehničkih istraživanja. 3D skeniranje predstavlja trenutno najkompletniju i najkvalitetniju metodu dokumentiranja i očuvanja ne samo arhitektonske već i ostale kulturne i prirodne baštine.

PROGRAM INTERPOLACIJE

Program „Interpolacije" obuhvatit će segmente projekta koji se odnose na javnu prezentaciju aktivnosti konzervatorsko-restauratorske radionice u Parku skulptura Željezare Sisak te aktivnosti u lokalnoj zajednici i javnom prostoru grada putem radionica, edukacije, kustoskih programa, umjetničkih programa u svrhu valorizacije i kontekstualizacije kulturne baštine bivše tvornice Željezare Sisak, ali i prezentacije i poticanja suvremene umjetničke produkcije.

Ponedjeljak, 23. rujna 2013., u 17.00 sati u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.):

> Nina Vojnović, Maksin Pužar, Nikolina Rusac (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu):
„Idejni projekt revitalizacije naselja Caprag // projekcija filma „Željezara Sisak – Caprag nekad i danas".

Idejni projekt revitalizacije radničkog naselja Caprag uključuje sanaciju i obnovu napuštenih objekata i prenamjenu njihova dijela u interpretacijsko-kulturni centar, čime bi se povećala svjesnost o vrijednosti objekata, kao i uključivanje građana u njihovo očuvanje. Revitalizacija podrazumijeva interpretacijsku stazu

i interpretacijsko-kulturni centar čija bi misija bila prezentacija, komunikacija i omogućivanje razumijevanja industrijske baštine koja je bila glavni motor privrednog razvoja grada te se duboko ukorijenila u socijalni i kulturni identitet njegovih građana. Cilj je ujediniti bogatu industrijsku baštinu Capraga i pretočiti je u prepoznatljiv proizvod, stvoren suradnjom lokalnog stanovništva i različitih struka, dakle interdisciplinarnim pristupom. Neki od ciljeva projekta jesu obogaćivanje kulturno-umjetničke i muzeološke ponude Siska, organiziranje predavanja i interaktivnih radionica edukativnog sadržaja, suradnja s ostalim kulturnim institucijama u gradu i šire, umjetnicima i lokalnom zajednicom s ciljem prikupljanja „memorije" i oblikovanja interpretacije prostora naselja Caprag i Željezare Sisak. Centar i interpretacijska staza trebali bi također pridonijeti razumijevanju dijela hrvatske povijesti (život u socijalizmu i postsocijalistička tranzicija) te razvoju starih industrijskih kompleksa (industrijske baštine). Primarna točka bila bi uspostavljanje stalnog postava unutar centra, ali i povremene i gostujuće izložbe te ostala događanja za koja bi bio osiguran prostor društvenog centra, uz neprekidno prikupljanje građe i istraživanje fenomena Željezare. Predavanje uključuje i projekciju filma „Željezara Sisak – Caprag nekad i danas" (snimljen u sklopu kolegija Vizualna antropologija ak. god. 2012./2013. autorica Nine Vojnović, Maksin Pužar i Nikoline Rusac).

Utorak, 24. rujna 2013., u 17.00 sati u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.):

> dr. sc. Hrvoje Klasić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu):
„Željezara Sisak – nezaobilazan igrač na političkoj sceni grada i države".

U stvaranju novog socijalističkog društva sisačka Željezara igrala je važnu ulogu ne samo kao ekonomski nego i politički, društveni, socijalni pa i kulturni čimbenik razvoja. Za grad Sisak Željezara je s vremenom postala više od još jednog industrijskog poduzeća. Brojem zaposlenih kao i karakterom proizvodne djelatnosti značenje Željezare nadilazi granice grada. Ta će činjenica biti prisutna sve do raspada Jugoslavije i početka Domovinskog rata. U ovom radu pokušat će se ukazati na neke momente u društveno-političkom razvoju grada i države (početci samoupravljanja, uvođenje privredne reforme, lokalni izbori, Hrvatsko proljeće...) koji dokazuju tezu o nezaobilaznoj i višestruko utjecajnoj ulozi Željezare i njezinih čelnih ljudi u spomenutim događanjima.

Srijeda, 25. rujna 2013., u **17.00 sati** u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.):

> dr. sc. Sanja Potkonjak, dr. sc. Tomislav Pletenac (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu):
„Ima li baština (socijalizma) budućnost? – primjer Parka skulptura Željezare Sisak".

U izlaganju će autori predstaviti istraživanje (de)institucionalizacije sjećanja na socijalizam i poziciju subjekta sjećanja na primjeru tretmana javnog prostora umjetničke kolonije Željezare Sisak. U promišljanju napetosti između umreženog, institucionaliziranog, kolektivnog sjećanja i individualiziranog prisjećanja ocrtat će načine i modele sjećanja koji se već više od dva desetljeća razvijaju oko Parka skulptura Željezare Sisak. Radom će se pokušati propitati odnos prema umjetnosti iz vremena socijalizma i sjećanje na socijalizam u postsocijalističkom Sisku.

U tom pokušaju autorima je želja dotaknuti neka od sljedećih pitanja: kako individualne naracije postaju sjećanje i kako se sjećanje odnosi prema kulturnoj biografiji prostora, kako se konstruira kolektivna reprezentacija prošlosti, što i zašto zajednice pamte i „arhiviraju", a što i kako zaboravljaju, kako se stvaraju i rastvaraju mitovi o gradovima, kako se sjećanje na socijalizam uklapa u tranzicijske „mitove o porijeklu" u kontekstu Siska.

Četvrtak, 26. rujna 2013., **u 17.00 sati** u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.):

> prof. dr. sc. Jesenko Horvat i dipl. ing. arh. Ana Sopina (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu):
„Industrijsko naslijeđe kao prostori instalacija".

U postindustrijsko doba, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu, mnogi industrijski prostori izgubili su svoju prvotnu funkciju, a vrlo često i svaki vid funkcije. Postaju naslijeđe nekog drugog vremena, često napušteni u pejsažu ili zanemareni u tkivu suvremenoga grada. U Hrvatskoj je reafirmacija industrijskoga naslijeđa, kao i u većini tranzicijskih zemalja, tek na početku.

Prije negoli se postavi pitanje ponovnog otkrivanje industrijskoga naslijeđa i pitanje vidova njegove reafirmacije, potrebno je razaznati gdje sve industriju možemo pronaći. Potrebno je barem pokušati definirati aspekte industrije kao kulturnoga naslijeđa i potencijale industrije kao vrijedne baštine suvremenoga društva.

Istraživanjem perivoja skulptura, njegova značenja i emanacija u kojima se javlja, istraženi su i aspekti industrijskoga naslijeđa kao prostori instalacija, odnosno kao instalacija u javnome prostoru. Perivoji skulptura ne bi trebali biti ograničeni definicijom isključivog odnosa između skulpture i perivoja, već bi sukladno načinu življenja čovjeka trebali obuhvaćati slobodno i pluralističko umjetničko djelovanje u cjelokupnoj ljudskoj okolini. Na jednak način potrebno je sagledati industrijsko naslijeđe kao dio kulturnoga pejsaža suvremenoga čovjeka.

Ponedjeljak, 23. rujna – 5. listopada 2013., u 16.00 sati u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.), projekcija:

> Goran Dević: **„Dvije peći za udarnika Josipa Trojka“**, 2012., 32', DCP (režija: Goran Dević // kamera: Jure Černec // montaža: Vanja Siruček // producenti: Hrvoje Osvadić, Vanja Jambrović, Goran Dević // produkcija: Petnaesta umjetnost).

> Marijan Crtalić**: Industrijski raj**, 2009., 20', boja, video (režija: Marijan Crtalić // scenarij: Marijan Crtalić // kamera: Marijan Crtalić, Josip Ivančić, Jure Černec // montaža: Lovro Čepelak, Morana Komljenović, Vladimir Gojun // producent: Magdalena Petrović // produkcija: Fade in

Ponedjeljak, 23. rujna – 5. listopada 2013., u zgradi bivšeg Instituta Željezare Sisak (danas tvrtka Applied Ceramics d.o.o.), izložbe:

> Marijan Crtalić: **„Nevidljivi Sisak“**

> Goran Nježić: **„Čemu trud“.**

Ponedjeljak, 23. rujna – 29. rujna 2013., u Parku skulptura u naselju Caprag, edukacija:

> **likovne radionice** (redefinicija skulptura – izrada privremenih instalacija u prostoru), suradnja s lokalnim osnovnim i srednjim školama.

30. rujna 2013. – 5. listopada 2013.

INDUSTRIJSKA BAŠTINA – PROŠLOST, SADAŠNJOST, BUDUĆNOST

Voditelj programa: mr. sc. Vlatko Čakširan,
viši kustos Gradskog muzeja Sisak
Koordinator manifestacije: Ivana Miletić Čakširan,
pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku

Ponedjeljak, 23. rujna – 5. listopada 2013.
Radnim danom od 10.00 do 18.00 sati, subotom od 9.00 do 12.00 sati u Holandskoj kući u Rimskoj ul. 10 u Sisku – izložba **„Industrijska baština grada Siska“** (autor mr. sc. Vlatko Čakširan, Gradski muzej Sisak).

Ponedjeljak, 30. rujna 2013., u 19.00 sati u Starom gradu u Sisku predavanje i razgledavanje izložbe:

> mr. sc. Vlatko Čakširan (Gradski muzej Sisak)
„Kolonija likovnih umjetnika Željezare Sisak 1971. – 1990.“

Kolonija likovnih umjetnika Željezare Sisak predstavlja značajnu likovnu manifestaciju koja je trajala od 1971. pa sve do 1990. i u to je vrijeme iza sebe ostavila niz trajnih materijalnih i duhovnih vrijednosti. Nastala je na osnovi ideje da se likovna umjetnost približi radnicima i njihovim obiteljima i na taj način oplemenila njihov svakodnevni život – od radnog do slobodnog vremena. Likovna se umjetnost propagirala poklanjanjem umjetnina radnicima za određene zasluge u radu, postavljanjem skulptura nastalih u Koloniji u sklopu radničkog naselja, sudjelovanjem pojedinih radnika u

nastajanju likovnih djela, pa sve do radikalnijih primjera postavljanja umjetničkih djela u radne prostore Željezare. Kolonija je okupila više od 185 umjetnika koji su napravili više od 700 slika, skulptura, grafika, reljefa i fotografija. Umjetnici su dolazili gotovo iz svih dijelova Jugoslavije, tako da umjetnine nastale u vrijeme djelovanja Kolonije danas predstavljaju vrijednost međunarodnog karaktera koju treba iskoristiti u prezentaciji grada Siska. Djelatnost Kolonije i umjetnine nastale u njoj predstavljaju izazov za sve istraživače, kao i tvornica koja je inicirala njezino postojanje te radničko naselje u svom urbanom okruženju.

Utorak, 1. listopada 2013., u 18.00 sati u Gradskom muzeju Sisak:

> mr. sc. Goran Arčabić (Muzej grada Zagreba)
„Industrijska baština Zagreba“.

U izlaganju će biti riječi o stanju, perspektivama i načinima upravljanja industrijskim naslijeđem u gradu Zagrebu, jednom od vodećih industrijskih centara jugoistočne Europe u 20. stoljeću. Većinu zemljišta i nekadašnjih industrijskih objekata u širem gradskom središtu, izgrađenih u vremenu od 1890-ih do 1940-ih godina, očekuje transformacija u zone poslovne, stambene ili mješovite namjene. Analiza povijesne i graditeljske vrijednosti objekata te kritička interpretacija planova njihove prenamjene detektira „slabe točke“ i ukazuje na opće probleme u vrednovanju, zaštiti i korištenju potencijala industrijskoga naslijeđa. Zagreb pritom nije izdvojen slučaj, već je primjer ustaljena obrasca prema kojem se industrijska baština tretira u Hrvatskoj.

U Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske upisane su tri industrijske povijesne cjeline i četiri tvornička objekta u gradu Zagrebu, zaštićeni kao nepokretna kulturna dobra. Preventivno su zaštićeni dijelovi dvaju kompleksa, a određen broj industrijskih objekata zaštićen je kao dio Povijesne urbane cjeline grada Zagreba. Fokus izlaganja bit će na trima industrijskim povijesnim cjelinama (Zagrebačkom paromlinu, Strojarnici Ugarske državne željeznice, Gradskoj klaonici i stočnoj tržnici), koje se nalaze u širem gradskom središtu i samim time predstavljaju, uz kulturni, značajan financijski potencijal.

Srijeda, 2. listopada 2013., u 18.00 sati u Gradskom muzeju Sisak:

> dr. sc. Zrinka Paladino (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture grada Zagreba)
„Lavoslav Horvat: kontekstualni ambijentalizam i moderna“,
Meandarmedia i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2013.

Šest desetljeća neprekinutog arhitektonskog djelovanja akademika Lavoslava Horvata, obilježenog natprosječnim majstorstvom u ostvarivanju i najsloženijih zadataka, predstavlja ga jednim od najznačajnijih predstavnika hrvatske arhitekture XX. stoljeća. Uglavnom vezan uz Odjel industrijske arhitekture, Horvat je s timom suradnika i različitih stručnjaka ostvario jedan od najopsežnijih opusa industrijske arhitekture u cijeloj državi. Pritom su među projektima najbrojniji oni tekstilnih tvornica, koje su prema Horvatovim projektima postupno građene u cijeloj zemlji, ali i izvan njezinih granica. Potpuno vladajući projektiranjem pogona tekstilne industrije, Horvat je ostvario nevjerojatan opus koji opsegom i kvalitetom i danas začuđuje i predstavlja presedan u našoj arhitektonskoj povijesti. Tvornica vagona, strojeva i mostova „Đuro Đaković“ u Slavonskome Brodu, Tvornica prediva i konca „Dalmatinka“ u Sinju te Tvornica električnih žarulja „TEŽ“ u Zagrebu tako predstavljaju značajnu hrvatsku modernu arhitekturu socijalizma 1950-ih i 1960-ih godina. Uz njih vežemo i ostvarenja čak pet hidroelektrana, od kojih je hidroelektrani „Zakučac“ pokraj Omiša 1963. godine čak bila dodijeljena i godišnja arhitektonska nagrada „Viktor Kovačić“. Nesvakidašnji talent kvalitetnoga čovjeka s izvanrednim opusom osigurao je Lavoslavu Horvatu značajno mjesto u povijesti moderne hrvatske arhitekture.

Petak, 4. listopada 2013., u 19.00 sati u Gradskom muzeju Sisak, **okrugli stol** vezan uz sudbinu industrijske baštine grada Siska te formiranje Društva prijatelja industrijske baštine grada Siska – **„Industriopolis“**.

OBILASCI:

Subota, 28. rujna 2013., u 10.00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine, polazak od Željezničkog kolodvora u Sisku, stručno vodstvo: mr. sc. Vlatko Čakširan:

> organizirano razgledavanje tvornice Segestica 1919 d.o.o.

Subota, 5. listopada 2013., u 10.00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine, polazak od Željezničkog kolodvora u Sisku, stručno vodstvo: mr. sc. Vlatko Čakširan:

> ruta industrijske baštine grada Siska (Željeznički kolodvor – Stari most – Željeznički most – Holandska kuća).

KRAPJE

SELO GRADITELJSKE BAŠTINE

Povijesno seosko naselje Krapje nalazi se u Srednjoj Posavini, u Parku prirode Lonjsko polje. Smješteno je uz lijevu obalu rijeke Save, uz prometnicu Sisak – Jasenovac. Krapje je izrazito linijsko, cestovno, izduženo naselje, blago savijene forme, koja slijedi prirodnu liniju vodotoka. Unutar naselja očuvana je tradicijska organizacija izduženih parcela te vrijedni primjeri tradicijske arhitekture izvedeni u drvetu. Očuvano je 80-ak drvenih kuća, uglavnom katnica, i znatan broj tradicijskih gospodarskih zgrada. Naselje Krapje visoko je valorizirano te ima nacionalno značenje i jedino je selo u Hrvatskoj koje ima status **sela graditeljske baštine**. Od 1995. g. u njemu se tradicionalno obilježava „Dan europske baštine" bogatim programom pa tako i ove godine prema sljedećem rasporedu:

SUBOTA, 21. RUJNA 2013.

8.30 Polazak autobusa iz Zagreba (ispred Etnografskoga muzeja)

9.30 Polazak rekreativnih biciklista iz Jasenovca prema Krapju

10.30 Svečano otvorenje manifestacije „19. godinu s vama u Krapju" ispred crkve sv. Antuna Padovanskog

11.00 Sveta misa u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Krapju

12.00 Koncert – Udruga za očuvanje kulturne baštine Jasenovac i klapa „Ogrc" iz Novske, u crkvi sv. Antuna Padovanskog

12.40 „Folklor u Krapju – Kraplani i gosti", ispred crkve sv. Antuna Padovanskog, Krapje

13.30 Ručak u organizaciji ŠRD-a „JEZ" Jasenovac, Krapje, k. br. 1

14.00 Prikaz vatrogasne vježbe DVD-a Krapje – spašavanje drvene kuće, Krapje, k. br. 1

15.00 Koncert –Tamburaški sastav „Sitni sati", terasa, Krapje, k. br. 1

15.15 Prezentacija pletenja drvenih košara (sepeta), dvorište, Krapje, k. br. 1

16.00 Sportsko-zabavni program, Krapje, k. br. 1

20.00 Vatrogasna zabava, Vatrogasni dom Krapje

PRATEĆI PROGRAM 9.00 – 18.00

Vožnja konjskom zapregom selom Krapjem
Vožnja brodom „Vodomar" po rijeci Savi prema voznom redu, k. br. 54
Prezentacija ekoproizvoda – med, sirevi, voćni likeri i dr., Krapje, k. br. 1
Prezentacija tradicijskih zanata i suvenira, Krapje, k. br. 1 – 70
Izložba domaćih likovnih umjetnika „Posavina", Krapje, k. br. 1
Izložba satova „Stari poljoprivredni alati" Sajko, spremnica DVD-a Krapje
Izložba „Djeca slikaju rodu", Narodna knjižnica i čitaonica Jasenovac, Krapje, k. br. 1
Izložba „ Posavska kuća nekada", Krapje, k. br. 30
Izložba fotografija Hrvatskoga fotosaveza „Ptice u Lonjskom polju", k. br. 16
Edukativni program za djecu „Krapje – selo graditeljske baštine", k. br. 16
Likovna radionica Hrvatskoga fotosaveza „Izlazak i zalazak sunca u Krapju"
Izložba „Krapje kroz povijest u slikama", Krapje, k. br. 1
„Pozdrav iz Krapja" – mogućnost javljanja razglednicom iz Krapja
Etnozbirka Palaić, Krapje, k. br. 48
Kamp mladih nadzornika JUPP-a Lonjsko polje, Krapje, k. br. 16
Jahanje ponija, Krapje, nasip rijeke Save

SUORGANIZATORI:

JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE „LONJSKO POLJE", SPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO „JEZ" JASENOVAC, NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA JASENOVAC, MJESNI ODBOR KRAPJE, DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO KRAPJE, DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO JASENOVAC, UDRUGA ZA OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE JASENOVAC, UDRUGA „KRAPLANI" KRAPJE, UDRUGA UMIROVLJENIKA JASENOVAC, PROGRAM DNEVNOG BORAVKA I POMOĆI U KUĆI, PROGRAM JAVNIH RADOVA HZZ-A

VELIKA GORICA

25. – 29. rujna 2013.

OBNOVA GRADITELJSKE BAŠTINE TUROPOLJA

U posljednjih 15-ak godina u okviru programa zaštite spomenika kulture na području Grada Velike Gorice učinjen je značajan pomak. Programom zaštite obuhvaćeni su najznačajniji spomenici turopoljske baštine te smatramo da je došlo vrijeme da se po obuhvatu i pristupu najreprezentativniji projekti promoviraju u javnosti. Predstavit će se spomenici koji karakteriziraju drvenu i zidanu sakralnu i profanu graditeljsku baštinu u crkvenom, gradskom ili privatnom vlasništvu. Kao najbolji primjeri drvenoga graditeljstva odabrani su: kapela sv. Ivana Krstitelja i obližnji obnovljeni čardak obitelji Robić u Buševcu, kapela sv. Barbare u Velikoj Mlaki, kurija Bedeković u Donjoj Lomnici. Predstavnici zidanoga graditeljstva su: kapela Ranjenog Isusa u Novom Čiču, Stari grad Lukavec, zgrada Veleučilišta i Muzeja Turopolje te zgrada škole u Donjoj Lomnici.

PROGRAM:

Srijeda, 2. listopada 2013. u 18.00 sati

Otvorenje izložbe „Obnovljena graditeljska baština u vremenu od 1996. do 2013.“ u Muzeju Turopolja

Četvrtak, 3. listopada 2013. od 9.00 do 16.00 sati

Obilazak, uz stručno vodstvo, obnovljenih objekata kulture

(predstavnici Ministarstva kulture i konzervatorskih odjela, predstavnici lokalnih zajednica, predstavnici kulturnih institucija, predstavnici turističkih zajednica te javnih glasila)

Petak, 27. rujna 2013. u 18.00 sati

Otvorenje kurije Bedeković u Donjoj Lomnici

Kurija zajedno s bogatim inventarom i pripadajućim gospodarskim zgradama te vegetacijom predstavlja rijetko očuvan primjer autohtonoga baroknog graditeljstva. Bila je središte kulturnih zbivanja, mnogi umjetnici boravili su u njoj: A. G. Matoš, August Šenoa, Dragutin Domjanić, Franjo pl. Lučić, Zlatko Baloković, Matko Peić, koji je u svojim putopisima „Skitnje“ dao dojmljiv opis Donje Lomnice i kurije. U kuriji su od 1941. do 1977. živjele sestre blizanke Milka i Vilma Bedeković. Milka je bila slikarica i učiteljica ručnoga rada u Kraljevskoj učiteljskoj školi u Zagrebu. Vilma je bila učiteljica stručnih škola u Samoboru, Kostanjici i Zagrebu. Njihovi nasljednici, današnji vlasnici kurije, jesu obitelji Perak i Kallay. U kuriji su snimani mnogi filmovi i serije: „Kuća duhova“ redatelja Bogdana Žižića, „Turopoljski top“ redatelja Eduarda Tomičića, film o Matošu „Ljeto za sjećanje“, film o Gjalskom, serija „Ljudevit Posavski“, serija „Vaši i naši“. Objekt je vrlo atraktivan za javnost, što dokazuje velik broj posjetitelja i česta upotreba objekta u raznim TV emisijama i tiskovinama. U želji da se što bolje prezentira kurija i drveno graditeljstvo Turopolja te obogati turistička ponuda grada, s vlasnicima kurije potpisan je Sporazum o načinu korištenja, javnog prezentiranja i održavanja kurije. Sporazumom je utvrđeno da će se kurija urediti i otvoriti za javnost kao dio izložbenoga prostora Muzeja Turopolja. Dvjestota godišnjica postojanja objekta obilježena je 2006. godine. Radovi obnove kurije započeli su 2004. godine i danas je spremna za uključivanje u turističku ponudu.

Turopolje, Pokuplje, Srednja Posavina i Banovina dijelovi su središnje Hrvatske u kojima drveno tradicijsko graditeljstvo dominira u cjelokupnoj graditeljskoj baštini. Prostor Turopolja posebno se ističe oblicima ovoga graditeljstva koje u primjerima drvenih plemićkih kurija nadilazi okvire pučkoga graditeljstva.

Kurije podiže turopoljsko plemstvo kao sjedišta svojih posjeda u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća. One nisu samo reprezentativne stambene građevine već su i žarišta društvenog i kulturnog života povezanog s mnogim povijesnim osobama.

Kurija Modić-Bedeković izgrađena je 1806. godine, što je vidljivo u oslikanome natpisu na glavnoj stropnoj gredi u prostranome predvorju koje zauzima središnji dio prizemlja. Arhitektonski i tlocrtni koncept gotovo je identičan zidanim kurijama istoga razdoblja.

Tehnika gradnje počiva na domaćoj tradiciji gradnje i obrade drveta, koristeći sve prednosti toga materijala. Impresivne dimenzije hrastove građe i načini spajanja, konstrukcija te razni detalji, sve to ujedinjeno u skladnoj proporciji osnovnoga volumena s visokim krovištem čini ovu arhitekturu jedinstvenom.

Zahvaljujući kontinuitetu vlasništva i brizi obitelji, kurija je gotovo u cijelosti sačuvana u izvornome stanju, uključivši unutrašnju obradu, opremu i namještaj te pojedinosti iz svakodnevnoga života. Sačuvana je i cijela okućnica s gospodarskim zgradama, vrtom i povrtnjakom, što čitav kompleks svrstava među najvrjednije spomenike graditeljske baštine središnje Hrvatske.

Obnova kurije započela je 2002. godine hitnom intervencijom – podupiranjem ugroženoga poprečnog zida, a slijedila je izrada cjelovite dokumentacije za građevinsko-statičku sanaciju i konzervatorsko-restauratorske radove na interijeru i inventaru. Radovi se izvode po fazama od 2004. godine, a završetak i otvorenje predviđeno je u rujnu 2013. godine.

Od posebne je važnosti u međuvremenu postignut sporazum između vlasnika kurije, Grada Velike Gorice kao tijela lokalne uprave i Muzeja Turopolja kao stručne institucije o korištenju i prezentaciji kurije i njezina povijesnog inventara u muzejske svrhe.

Subota, 28. rujna 2013. – nedjelja, 29. rujna 2013.

Kulturno-zabavni program u obnovljenoj kuriji Bedeković u Donjoj Lomnici

ORGANIZATORI:
GRAD VELIKA GORICA, UPRAVNI ODJEL ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI, ŠKOLSTVO I PREDŠKOLSKI ODGOJ, MUZEJ TUROPOLJA, MINISTARSTVO KULTURE, KONZERVATORSKI ODJEL U ZAGREBU

PULA

Srijeda, 18. rujna 2013.

PREZENTACIJA ARHEOLOŠKOG LOKALITETA LORON I TIOLA-KATORO

Od 10.00 do 12.00:

Arheološki lokalitet Loron – sastanak na lokalitetu, kojemu se pristupa iz naselja Červar-Porat, makadamskim putem koji duž same obale vodi prema Santa Marini (put je obilježen oznakama za biciklističku stazu).

Od 14.00 do 16.00:

Arheološki lokalitet Tiola-Katoro – sastanak na lokalitetu na rtu Tiola. Iz smjera Umaga pristupa mu se Savudrijskom ulicom (glavna prometnica prema naselju Zambratija), uz skretanje za hotel „Melia Coral". Rt Tiola nalazi se sjeverozapadno od navedenoga hotela.

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U PULI

KRAPINA

Srijeda, 25. rujna 2013.

Od 11.00 do 13.00:

Prezentacija obnovljene kapele sv. Marije Magdalene u Kuzmincu, Općina Mihovljan

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U KRAPINI

OPĆINA SV. FILIP I JAKOV, ROGOVO

Petak, 20. rujna 2013.

Od 9.30 do 12.30:

Prezentacija obnovljene crkve sv. Mihovila (sv. Roka) na Rogovu, Općina Sveti Filip i Jakov, kao jedinoga sačuvanog ostatka čuvene benediktinske rogovske opatije. Radovi obnove započeli su 2007. i trajali su do 2012. godine. Obnovljen je cjelokupan interijer i krovište. Prezentacija će se održati na samome lokalitetu.

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U ZADRU

POŽEGA

Srijeda, 25. rujna 2013. u 13.00 sati:

PREZENTACIJA OBNOVLJENE CRKVE SV. MIHOVILA ARKANĐELA U STRAŽEMANU KRAJ POŽEGE

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U POŽEGI

TROGIR

Petak, 27. rujna 2013. u 10.00 sati

PREZENTACIJA OBNOVE UNUTARNJEG DVORIŠTA VELIKE PALAČE CIPIKO U TROGIRU

Velika palača Cipiko, smještena u povijesnoj jezgri Trogira, sklop je koji se sastoji od romaničkih građevina pregrađenih najvjerojatnije oko 1457. godine. Palača je pregrađena još nekoliko puta, a danas ima izgled dvokatnice s visokim potkrovljem, građene od pravilno klesanih kamenih blokova ukrašenih kamenom plastikom vrsnih majstora. Nakon 1474. g. djelovanjem Nikole Firentinca sagrađeno je renesansno dvorište s galerijama, a kasnorenesansna pregradnja oko 1600. g. vezuje se uz djelovanje radionice Bokanić. Glavno ulazno pročelje na istoku ima renesansni portal Ivana Duknovića. Portal na južnome pročelju djelo je Nikole Firentinca.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U TROGIRU

IMOTSKI

Ponedjeljak, 30. rujna 2013.

OTVORENJE IZLOŽBE

Konzervatorski odjel u Imotskome osnovan je 2007. godine te pokriva prostor Grada Vrgorca, Grada Imotskog te općina – Šestanovac, Cista Provo, Lovreć, Lokvičići, Zagvozd, Podbablje, Zmijavci, Runovići i Proložac. Činjenica je da se nakon osnivanja Odjela u Imotskome počelo intenzivnije brinuti za kulturnu baštinu ovih krajeva. Do tada je to u okviru svojih mogućnosti radio Konzervatorski odjel u Splitu, čiji su konzervatori desetljećima bili gotovo jedini kulturni djelatnici koji su pohodili ove krajeve. Odmah nakon osnivanja započelo se i s konkretnim zaštitnim radovima i taj dio posla, unatoč svim teškoćama, predstavlja osnovnu djelatnost ovog Odjela. Trenutačno na području Konzervatorskog odjela u Imotskome Ministarstvo kulture RH financira 22 programa različitih zaštitnih radova na pokretnim, nepokretnim i arheološkim spomenicima.

Izložbom će se predstaviti rad Konzervatorskog odjela s naglaskom na projekte koji jesu ili će uskoro biti završeni.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U IMOTSKOME

VARAŽDIN

Petak, 27. rujna 2013., od 10.00 do 13.00 sati

Prezentacija obnove pročelja zgrade u Gundulićevoj ulici broj 2 u Varaždinu, gdje je smješten Konzervatorski odjel. Građevina je izgrađena 1896. godine kao aneks jedne od najljepših varaždinskih rokoko građevina – palače Patačić. Iako je hodnikom vezana uz palaču, ovo je samostalna građevina, s historicističkim dekorativnim elementima na pročelju, bogatim profilacijama i stucco dekoracijom s vegetabilnim i figuralnim motivima. Ovogodišnjim zaštitnim radovima obuhvaćena je obnova i popravak pročelja. Svi elementi pročelja obnovljeni su u izvornom obliku, tradicionalnim materijalima i tehnologijom. Naročito su pažljivo očišćeni očuvani dekorativni elementi pročelja i profilacija potkrovnoga vijenca. Završna obrada pročelja izvedena je glatkom bojenom čistom vapnenom žbukom. Rezultat radova u konačnici je kvalitetna i ispravna prezentacija građevine, sukladno konzervatorskim principima.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U VARAŽDINU

OSIJEK

Petak, 27. rujna 2013., u 14.00 sati

U prostorijama Agencije za obnovu osječke Tvrđe, Kuhačeva 29 bit će održana prezentacija gradilišta u Tvrđi, projekt rekonstrukcije Vodenih vrata i Doksatove lunete, koje vodi Agencija za obnovu osječke Tvrđe.

Prezentacija će biti održana na dvije lokacije: u Kuhačevoj 27 (Konzervatorski odjel u Osijeku) i Kuhačevoj 29 (Agencija za obnovu osječke Tvrđe). Prezentatorica je autorica glavnoga projekta Valentina Slabinac, dipl. ing. arh.

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U OSIJEKU, AGENCIJA ZA OBNOVU OSJEČKE TVRĐE

KARLOVAC

Nedjelja, 29. rujna 2013., od 17.00 do 20.00 sati

Konzervatorski odjel u Karlovcu u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom i Koncertnom direkcijom Zagreb 29. rujna 2013. godine održat će prigodni program vezan uz kolaudaciju orgulja u župnoj crkvi Sv. Marije Snježne u Kamenskom. Koncert je jedan od 20 vrhunskih koncerata koji se održavaju diljem Hrvatske u okviru jubilarnoga 20. festivala „Orgulje Heferer" u organizaciji Koncertne direkcije Zagreb.

Orgulje M. Heferera sagrađene su za župnu crkvu Majke Božje Snježne u Kamenskom, kao op. 226, 1914. godine. Temeljitu i cjelovitu restauraciju instrumentalnog ustroja orgulja radionica Heferer iz Zagreba izvršila je i ponovno postavila na pjevalište 2013. g. Orgulje čini i dekorativno kućište oblikovano kao trodijelni ormar s postoljem iznad kojeg se izdiže trodijelni prospekt u obliku slavoluka. Kućište je vrijedan drvorezbarski rad prve četvrtine 20. st. s obilježjima historicizma, neobaroka i neoklasicizma s kolorističkim tretmanom kućišta. Obnova kućišta orgulja koje su teško oštećene u Domovinskome ratu povjerena je Hrvatskom restauratorskom zavodu. Orgulje su dio izrazito vrijednog inventara crkve koju su nakon teškog stradanja u Domovinskome ratu u cijelosti obnovili Ministarstvo kulture i Hrvatski restauratorski zavod.

Prije i nakon koncerta moguće je razgledavanje crkve i samostana s prigodnim domjenkom.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U KARLOVCU, HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD, ŽUPA MAJKE BOŽJE SNJEŽNE KAMENSKO, KONCERTNA DIREKCIJA ZAGREB S HEFERER GRADIONOM ORGULJA, HARMONIJA I GLASOVIRA IZ ZAGREBA

VUKOVAR

Četvrtak, 26. rujna 2013.,
u 11.00 sati

Prezentacija obnovljene građevine Radničkoga doma (nekadašnji Grand hotel) i barokne jezgre u Vukovaru. Lokacija na kojoj će se održati prezentacija jest Radnički dom u Vukovaru, Ulica dr. Franje Tuđmana 2. Program će predstaviti Dragana Drašković i Andrija Ćavar.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U VUKOVARU

NOVA GRADIŠKA

Petak, 4. listopada 2013.

Izložba **„Neke srednjovjekovne utvrde Brodsko-posavske županije“** (tipologija tlocrta, stanje, konzervatorska istraživanja)

Izložbom se predstavlja pet lokaliteta plemićkih gradova Brodsko-posavske županije (ivanovačka utvrda sv. Ivana Trnava kod Gornjih Bogićevaca, utvrda Petnja, utvrda Šagovina, kaštel Podvrško, kaštel Cernik). Prezentirat će se nove stručne spoznaje o lokalitetima tih plemićkih gradova na temelju konzervatorskih i arheoloških istraživanja te upozoriti javnost na njihovo povijesno značenje i vrijednost kao izrazito ugroženoga dijela naše graditeljske baštine.

ORGANIZATOR: KONZERVATORSKI ODJEL U SLAVONSKOM BRODU

BJELOVAR

Srijeda, 25. rujna 2013., od 10.00 do 12.00 sati

PREZENTACIJA OBNOVE ZGRADE GRADSKOG MUZEJA BJELOVAR

Nekadašnja zgrada Gradskog magistrata slobodnostojeća je jednokatnica tlocrtnog U oblika, orijentirana zapadnim pročeljem prema središnjem trgu. Na planu grada iz 1828. godine građevina još nije ucrtana, dok se na onome iz 1867. godine pojavljuje u današnjim dimenzijama. U oblikovanju pročelja dominira kasnoklasicistički motiv slijepih arkada. Prostorna organizacija zasniva se na nizanju prostorija uz vanjske perimetralne zidove dok se hodnici protežu uz dvorišne fasade. Dovršena obnova zgrade Gradskoga muzeja rezultat je opsežnoga graditeljskog zahvata u čijem je financiranju sudjelovalo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Grad Bjelovar. Posjetiteljima će se prezentirati postupak istražnih radova i obnove zgrade Gradskoga muzeja kao i osnovna načela zaštite povijesnih građevina.

ORGANIZATOR:
KONZERVATORSKI ODJEL U BJELOVARU

DUBROVNIK

Četvrtak, 26. rujna 2013.

Konzervatorski odjel u Dubrovniku prezentira nematerijalnu baštinu dubrovačkoga područja. Predstavit će je Folklorni ansambl Linđo, Humanitarna i mirotvorna organizacija „Deša" te klapa RagusaVecchia. Prezentacija će se održati ispred crkve sv. Vlaha u Dubrovniku.

FOLKLORNI ANSAMBL LINĐO DUBROVNIK

Dubrovačko-primorski ples **linđo** ide u red jedinstvenih oblika plesa u Hrvatskoj. Na dubrovačkome području, gdje je široko rasprostranjen, ne postoji ni jedna druga plesna tradicija koja bez prekida traje od kraja 18. stoljeća do naših dana. Postoje zapisi o plesu iz vremena Dubrovačke Republike i prikazi plesa s dubrovačkoga područja na stećcima barem od 14. stoljeća.

Taj muško-ženski ples u paru s kolovođom izvodio se u gornjim selima Primorja, Župi i Konavlima i nije se mijenjao pod utjecajem autorskih i scenskih prezentacija zadržavši integritet.

Uz autentično izvođenje plesa **linđo** po dubrovačkim selima, poskočica se izvodi za posjetitelje, namjernike, turiste. Najutjecajniji dubrovački folklorni ansambl nosi ime Linđo i tijekom uspješnih desetljeća postao je opće mjesto grada Dubrovnika.

Dubrovačka poskočica **linđo** odavno je, uz druge tradicije, prihvaćena u svome kulturnom prostoru, a koliko je ukorijenjena u zajedničkoj baštinskoj dubrovačkoj memoriji, svjedoči gotovo polustoljetno postojanje i rad Folklornog ansambla Linđo te više od 3000 članova koji su prošli kroz ansambl, njegujući baštinu, odgajajući mlade naraštaje, prenoseći vrijednosti tradicijske kulture.

Prezentacijom poskočice linđo na ovogodišnjim Danima europske baštine iznova će se afirmirati dubrovačka nematerijalna kulturna baština, upisana u baštinu čovječanstva, kao njezin sastavni i vrijedan dio, ususret obilježava-

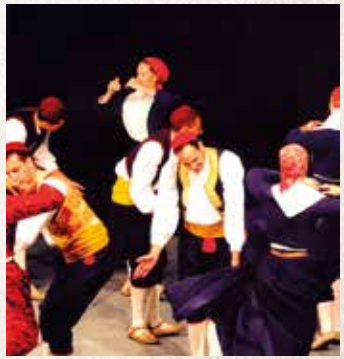

nju desetljeća UNESCO-ove Konvencije o nematerijalnoj kulturnoj baštini, koji će se u listopadu 2013. upriličiti u Dubrovniku kao članu i sudioniku ICCN-a, Međunarodne mreže gradova čuvara nematerijalne kulturne baštine.

HUMANITARNA I MIROTVORNA ORGANIZACIJA „DEŠA“ DUBROVNIK

Nevladina je organizacija koja djeluje u Dubrovniku od početka Domovinskoga rata 1991. godine, s prvotnim ciljem pomoći ženama žrtvama rata i njihovim obiteljima, kako bi se lakše suočile s teškoćama u kojima su živjele, temeljeći tada svoj rad na rukotvorstvu kao terapiji (obnova dudova svilca, stari zaboravljeni zanati, tkanje i svilarstvo usko povezani s rehabilitacijom narodnih nošnji i ostalih rukotvorina).

Misije „Deše“ s vremenom su poprimile šire sadržaje te svojim djelovanjem pridonijele kvalitetnijem životu zajednice, pokrećući pozitivne promjene programima zasnovanima na prepoznavanju i očuvanju izvornih kulturnih i prirodnih vrijednosti, afirmirajući tradicijske vrijednosti, uključivanjem osjetljivih skupina u održivi razvoj zajednice, poticanjem gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja.

„Deša“ će sudjelovati u ovogodišnjim Danima europske baštine prezentirajući mljetski, primorski i konavoski vez, uz izložbe radova i demonstraciju izrade tih vezova i tkanja. Ujedno će predstaviti i gastronomske suvenire dubrovačkoga kraja: arancine, bruštulane mjendule, džem od dubrovačke ljute naranče, kao svoj posebni doseg, pokazujući nagnuće očuvanju nematerijalne kulturne baštine, istinskoga dobra svoga kraja i zavičaja.

ORGANIZATORI: KONZERVATORSKI ODJEL U DUBROVNIKU, ODJEL ZA KULTURU GRADA DUBROVNIKA, FOLKLORNI ANSAMBL LINĐO, „DEŠA“

SPLIT

Ponedjeljak, 30. rujna 2013., od 10.00 do 12.00 sati

KONZERVATORSKI ODJEL U SPLITU PREZENTIRA NEMATERIJALNU BAŠTINU OTOKA BRAČA – TRADICIJSKA JELA VITALAC I TORTU HRAPOĆUŠU.

Torta hrapoćuša jedna je od najznačajnijih tradicijskih jela mjesta Dol na Braču upisana je u registar nematerijalne kulturne baštine RH. Jedinstvena je po svom izgledu, a dobila je naziv prema lokalnom kamenu hrapaćuši, na koji slastica neodoljivo podsjeća. Kolač, danas poznat pod nazivom dolska torta, radio se samo u mjestu Dolu, a u pripremi ovoga kolača koriste se isključivo domaći proizvodi: brašno, orah, jaja, svinjska mast, limun i naranča. Dolke su čuvale tajnu pripreme ove slastice i samo je usmenom predajom prenosile na mlađe naraštaje. Kako nema pisanih dokumenata o nastanku dolske torte, točno vrijeme kada se počela spravljati teško je odrediti. Prema kazivanjima najstarijih živućih stanovnika u mjestu početak pripreme jela datira iz 19. stoljeća, a vjerojatno se spravljalo i ranije uglavnom za blagdan Božića, Uskrsa i za vjenčanja.

Priprema jela brački vitalac jedna je od najznačajnijih tradicija otoka Brača te predstavlja živu poveznicu s vremenom prvih kontakata grčke civilizacije i stanovnika Brača. Ovo karakteristično jelo od janjećih ili kozlećih iznutrica omotanih janjećom maramicom koje se peče na žaru obično se poslužuje dok se čeka da janjac ili kozlić budu pečeni. Trave koje pasu brački janjci pune su morske posolice. Upravo zbog te mješavine trava raznih okusa s primjesom morske soli brački janjci daju osobito kvalitetno meso.

Nematerijalnu baštinu predstavit će stručnjaci Konzervatorskog odjela u Splitu, Centar za kulturu Brač i Udruga „Hrapoćušća“ iz Dola na Braču. Prezentacija će se održati u Etnografskome muzeju u Splitu uz prigodnu izložbu Centra za kulturu Brač.

ORGANIZATORI: KONZERVATORSKI ODJEL U SPLITU, ETNOGRAFSKI MUZEJ U SPLITU

GOSPIĆ – SENJ – OTOČAC

Četvrtak, 3. listopada 2013., od 9.00 do 14.00 sati

Konzervatorski odjel u Gospiću zajedno s Gradskim muzejom Senj i g. Milanom Kranjčevićem, dipl. iur., iz HGK-a, Ispostave Otočac, predstavlja dva zaštićena kulturna dobra s područja svoje nadležnosti: crkvu Sv. Marije od Arta u Senju i ruševine staroga grada Fortice u Otočcu. Zavjetna crkva Sv. Marije od Arta nalazi se u Parku književnika u Senju. Prvi se put spominje u dokumentu kralja Matije Korvina iz 1489. godine. Njezin današnji izgled rezultat je barokne obnove crkve sredinom 18. st. Specifičnost joj daje i činjenica da je bila zavjetna crkva senjskih pomoraca. Crkva posjeduje vrijedan i zanimljiv kasnobarokni inventar pretežno iz druge polovice 18. i početka 19. stoljeća. Ruševine staroga grada Fortice u Otočcu predstavljaju dvokatno utvrđenje sagrađeno 1619. godine, koje je imalo tlocrt u obliku trokuta s cilindričnim kulama nejednake veličine. Napušteno je 1882. godine i od tada postupno propada. Tipološki je vrlo rijedak primjer fortifikacije te se ubraja među značajnije objekte te vrste u Lici.

Prezentacija navedenih kulturnih dobara odvijat će se usporedno u gradovima Otočcu i Senju. Predavanja o obnovi crkve Sv. Marije od Arta u Senju i ruševinama staroga grada u Otočcu održat će se ispred navedenih spomenika.

Predavači: Hrvoje Giaconi, dipl. ing. arh., i Nediljko Vančo, dipl. pov. umj., Konzervatorski odjel u Gospiću, Blaženka Ljubović, dipl. arheolog, ravnateljica Gradskoga muzeja Senj, i Milan Kranjčević, dipl. iur., iz HGK-a, Ispostave Otočac

ORGANIZATORI: KONZERVATORSKI ODJEL U GOSPIĆU, GRADSKI MUZEJ SENJ, HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA –ISPOSTAVA OTOČAC

ŠČITARJEVO

Od 21. do 22. rujna 2013. od 12.00 do 18.00 sati

ARHEOLOŠKI PARK ANDAUTONIJA – RADIONICA I IGRAONICA

U današnjem selu Ščitarjevu nalazio se od 1. do 4 st. rimski grad Andautonija koji je bio administrativno-upravno središte područja na kojem se danas prostire Zagreb.

Sačuvani dijelovi toga grada mogu se i danas razgledati u selu Ščitarjevu, svega 10-ak km od Zagreba, gdje se od 1994. godine nalazi Arheološki park. Osim obilaska rimskih zgrada i ulica te drugih zanimljivih arheoloških nalaza smještenih u prekrasnome pejsažu zagrebačke Posavine, svi posjetitelji Arheološkoga parka mogu sudjelovati u radionicama i igraonicama. Za djecu je najzanimljivija radionica „Mali arheolozi" (iskopavanje, pranje i lijepljenje keramike). Tko želi, može se obući u rimsku odjeću ili igrati više vrsta rimskih igara (sa žetonima, orasima, loptama) koje dočaravaju kako su stanovnici Andautonije provodili svoje slobodno vrijeme.

Neposredno uz arheološki lokalitet, u Interpretacijskome centru Arheološkoga parka, otvorena je interaktivna izložba „Mirisi u rimskom gradu Andautoniji".

ORGANIZATOR: ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

ZAGREB

Petak, 20. rujna 2013. u 12,00 sati

PREDSTAVLJANJE KNJIGE HRVATSKO TRADICIJSKO GRADITELJSTVO ZDRAVKA ŽIVKOVIĆA, D.I.A., U KNJIŽNICI BOGDANA OGRIZOVIĆA

Knjiga HRVATSKO TRADICIJSKO GRADITELJSTVO autora Zdravka Živkovića u izdanju Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, donosi pregled hrvatske tradicijske baštine na cjelokupnome području Hrvatske. U prvome dijelu knjige donose se opća i zajednička svojstva tradicijskoga graditeljstva, potom je prikazano graditeljstvo po regijama (16 regija) te su na kraju ukratko prikazane tri eminentne pučke teme: male sakralne građevine – kapele, mlinovi i suhozidne gradnje. Tekstovi su usporedno na hrvatskome i engleskom jeziku.

Knjiga je plod autorova 35-godišnjega terenskog istraživanja u svim hrvatskim regijama. Predstavit će je Sanja Šaban, d.i.a., pomoćnica ministrice kulture, dr. sc. Aleksandra Muraj, znanstvena savjetnica, i Davor Salopek, d.i.a.

Utorak, 24. rujna 2013. u 12.00 sati

DODJELA „NAGRADE VICKO ANDRIĆ“ U MUZEJU ZA UMJETNOST I OBRT

„Nagrada Vicko Andrić“ dodjeljuje se za izvanredna postignuća u području zaštite kulturne baštine u Hrvatskoj i to za postignuća u konzervatorsko-restauratorskim radovima na očuvanju kulturne baštine, istraživanju i dokumentiranju kulturnih dobara, razvoju konzervatorske i konzervatorsko-restauratorske struke i unapređenju sustava zaštite kulturne baštine, očuvanju i obogaćenju ukupnoga fundusa kulturne baštine Republike Hrvatske.

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se **Miljenku Domijanu**, prof., za njegov dugogodišnji predani rad na zaštiti hrvatske kulturne baštine, za konzervatorske zahvate najviše kvalitete te za različitost i mnogobrojnost ostalih aktivnosti vezanih uz zaštitu i prezentaciju hrvatske kulturne baštine u zemlji i svijetu.

Godišnja nagrada dodjeljuje se **Odsjeku konzervacije-restauracije Umjetničke akademije sveučilišta u Splitu** za izvanredan doprinos u zaštiti kulturne baštine koji su ostvarili protekle godine, posebice za uspješno organiziran prvi kongres konzervatora-restauratora Hrvatske pod nazivom „Konzervacija i restauracija u Hrvatskoj (KRUH) – aktualnosti i vizije“, a koji pridonosi razvoju konzervatorsko-restauratorske struke i unapređenju sustava zaštite kulturne baštine.

Nagrada za doprinos lokalnoj zajednici dodjeljuje se **Zdenki Predrijevac, dipl. ing. građ.,** za doprinos u obnovi ratom razorene baštine Vukovara, za izvrsnost u djelovanju ustroja Službe zaštite na području Vukovarsko-srijemske županije te za predano sudjelovanje u prikupljanju međunarodne financijske pomoći.

Od 23. do 25. rujna 2013.

U povodu Dana europske baštine Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske organizira program stručnih vodstva pod nazivom **„Arhitektura s potpisom“.** Vizualnu prepoznatljivost i identitet grada kreirali su brojni arhitekti koji su se nastavljali na radove svojih prethodnika, gradeći skladnu arhitekturu u stilu vremena u kojem su djelovali. Cilj je ovoga programa skrenuti pozornost na vrijednu zagrebačku arhitektonsku baštinu i upozoriti na njezino današnje stanje.

Ponedjeljak, 23. rujna 2013., u 17.00, Trg sv. Marka

Dubravka Botica: Matija Leonhard, Ivan Either, Bartol Felbinger

Utorak, 24. rujna 2013., u 17.00, Opatička 10

Dragan Damjanović: Herman Bollé

Srijeda, 25. rujna 2013., u 17.00, Marulićev trg 7/Kuća Bauda

Jasna Galjer: Vladimir Aladar Baranyai

Četvrtak, 26. rujna 2013., u 17.00, Strossmayerov trg 7/Kuća Rado

Marina Bagarić: Ignjat Fischer

Petak, 27. rujna 2013., u 17.00, Masarykova 21

Krešo Galović: Viktor Kovačić

ORGANIZATOR: DRUŠTVO POVJESNIČARA UMJETNOSTI HRVATSKE

Subota, 28. rujna 2013.

Besplatan ulaz u zagrebačke muzeje: Muzej grada Zagreba, Tehnički muzej, Muzej Mimara, Hrvatski školski muzej, Etnografski muzej, Hrvatski prirodoslovni muzej, Muzej Prigorja Sesvete, Umjetnički paviljon, Muzej suvremene umjetnosti, Galeriju Klovićevi dvori, Muzej za umjetnost i obrt, Arheološki muzej

Subota, 6. listopada 2013.

„Artionica“, Galerija Klovićevi dvori, od 11.00 do 13.00 sati

Već punih deset godina Mala likovna radionica Galerije Klovićevi dvori sudjeluje u programu obilježavanja Dana europske baštine. „Artionica“ je mjesto gdje djeca znatiželjno uče, istražuju i razvijaju osjećaj za umjetnost putem različitih stvaralačkih oblika igre.

IMPRESUM

IZDAVAČ /
Ministarstvo kulture RH

ZA IZDAVAČA /
Andrea Zlatar Violić, prof.dr.sc.

GLAVNI UREDNIK /
Sanja Šaban, d.i.a

ORGANIZACIJA I KOORDINACIJA /
Ivana Miletić Čakširan
Martina Juranović Tonejc

LEKTURA /
Ana Vraneša

LIKOVNO OBLIKOVANJE I PRIJELOM /
Kofein

TISAK /
Printera grupa

SUDIONICI /

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE MINISTARSTVA KULTURE RH, MUZEJ TUROPOLJA, GRAD SISAK, SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA, GRADSKA GALERIJA STRIEGL, GRADSKI MUZEJ SISAK, UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU ODSJEK ZA KONZERVACIJU I RESTAURACIJU, AGENCIJA ZA OBNOVU OSJEČKE TVRĐE, HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD, ŽUPA MAJKE BOŽJE SNIJEŽNE KAMENSKO, KONCERTNA DIREKCIJA ZAGREB, FOLKLORNI ANSAMBL „LINĐO“, „DEŠA“, MUZEJ GRADA SENJA, HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA ISPOSTAVA OTOČAC, DRUŠTVO POVJESNIČARA UMJETNOSTI HRVATSKE, ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU, GRAD VELIKA GORICA - UPRAVNI ODJEL ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI, ŠKOLSTVO I PREDŠKOLSKI ODGOJ, TZ JASENOVAC, JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE „LONJSKE POLJE“, OPĆINA JASENOVAC, GRAD ZAGREB - GRADSKI URED ZA OBRAZOVANJE KULTURU I ŠPORT, MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT, MUZEJ GRADA ZAGREBA, TEHNIČKI MUZEJ, MUZEJ MIMARA, HRVATSKI ŠKOLSKI MUZEJ, ETNOGRAFSKI MUZEJ, HRVATSKI PRIRODOSLOVNI MUZEJ, MUZEJ PRIGORJA SESVETE, MUZEJ SUVREMENE UMJETNOSTI, UMJETNIČKI PAVILJON

Europska komisija

European Heritage Day
Journées européennes du patrimoine

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE